

UPPSALA
UNIVERSITET

Beslut

2021-06-22 UFV 2021/1188

Infrastrukturdepartementet

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress:
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare:
Sara Lilja Visén

Telefon:
018-471 18 79

www.uu.se

sara.lilja_visen@uadm.uu.se

Europeiska kommissionens förslag till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (COM(2021) 206)

Beslut

Härmed beslutas:

- Att universitetet överlämnar experternas yttrande som sitt svar på remissen.

Uppsala universitet har anmodats yttra sig över rubricerade remiss. Bifogat yttrande har utarbetats av professor Anna-Sara Lind och docent Sandra Friberg vid Juridiska institutionen.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av prorektor Coco Norén och universitetsdirektör Caroline Sjöberg, efter föredragning av utbildningsledare Sara Lilja Visén. Närvarande därutöver var akademiombudsman Per Abrahamsson och Uppsala studentkårs ordförande Jacob Färnert.

Anders Hagfeldt

Sara Lilja Visén

UPPSALA
UNIVERSITET

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress:
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare:
Sara Lilja Visén

Telefon:
018-471 18 79

www.uu.se

sara.lilja_visen@uadm.uu.se

YTTRANDE

2021-06-22 UFV 2021/1188

Infrastrukturdepartementet

Europeiska kommissionens förslag till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (COM(2021) 206)

Uppsala universitet har genom remiss anmodats att avge yttrande i rubricerat ärende. Uppsala universitet tillstyrker inte förslaget och vill lyfta fram följande.

Bakgrund

Den 21 april 2021 presenterade Europeiska kommissionen ett förslag till en förordning som reglerar harmoniserade regler om artificiell intelligens (AI). Kommissionens förslag benämns härafter 'förordningen'. Arbetet med förordningen har föregåtts av att frågan om AI lyfts särskilt i såväl Rådet som Europaparlamentet (sedan år 2017) och frågan anges som prioriterad i EU-kommissionens ordförandes politiska riktlinjer för åren 2019–2024. Vidare har en stor mängd förhandlingar och diskussioner ägt rum i olika expertgrupper och bland olika samhällsaktörer.

EU-kommissionen har tagit initiativ till förordningen för att skapa ett sätt att reglera artificiell intelligens och AI-system, främst i syfte att förhindra att vissa sätt att använda sig av AI underminerar och motverkar förverkligande av grundläggande värden och grundläggande fri- och rättigheter i EU. I förslaget till förordning förklaras syftet vara att förbättra den inre marknadens funktionssätt genom ett enhetligt regelverk som särskilt kan främja utveckling, marknadsföring och användande av artificiell intelligens i enlighet med EU:s värden. Vidare förs i förordningen fram ett antal värden av allmänt intresse som skäl till att förordningen behövs. Dessa är folkhälsa, säkerhet och grundläggande fri- och rättigheter. Tanken är att

UPPSALA
UNIVERSITET

medlemsstaterna inte ska ha rätt att införa begränsningar på utveckling, marknadsföring och användande av AI-system om begränsningarna inte uttryckligen medges i förordningen.

Förslaget till förordning är mycket omfattande. Det har därför inte varit möjligt att i detalj gå in i hela förslaget. Uppsala universitet har därför valt att fokusera på några övergripande frågor och teman som bedöms vara av betydelse för det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Allmänna utgångspunkter

Förordningen består av 85 artiklar med tillhörande bilagor. Ingressen består av 89 skäl, vilka ska läsas tillsammans med artiklarna. I ingressen finns viktig information som kompletterar de materiella artiklarna. Ingressen utgör också tolkningsdata som är viktig att använda för att förstå vad artiklarna betyder.

Förordningen består av 12 avsnitt uppdelade i kapitel av olika längd. Förordningen inleds med en avdelning som behandlar allmänna regler (inkl. definitioner). I avdelning II förklaras vad som avses med förbjudna AI-praktiker och i avdelning III vad som avses med AI-system som anses som hög risk. Därefter följer avdelningar som i tur och ordning behandlar transparens, innovation och styrning. I avdelning VII presenteras en ny EU-databas för just högrisksystem. I avdelning VIII kommer regler lämpade för marknaden in. I avdelning IX regleras s.k. uppförandekoder (codes of conduct) och i avdelning X sekretess och sanktioner. Likt dataskyddsförordningen rundas förordningen av med en avdelning som behandlar delegation av normgivning och kommittéförfaranden (avdelning XI), vilket följs av slutbestämmelser (avdelning XII).

Lagstiftningstekniska överväganden

Uppsala universitet och flera av dess fakulteter har under åren varit remissinstans till flertalet av de utredningar som det senaste året färdigställts när det gäller den allmänna dataskyddsförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG) som antogs den 27 april 2016. Dessa yttranden tog sikte på förverkligandet av nämnda förordning i en svensk kontext. Flera remissförfrågningar som delvis kan överlappa varandra eller i varje fall beröra varandra kan föranleda fler utvecklade svar framöver, även i fråga om förordningen som

UPPSALA
UNIVERSITET

behandlar AI. Uppsala universitet får anledning att återkomma till mer specifika frågor och konkreta potentiella problem i de andra remisser som universitetet svarar på.

I arbetet med dataskyddsförordningen lyftes frågan om huruvida valet av förordning som *lagstiftningsform* var den bäst lämpade. Den svenska regeringen framförde i lagstiftningsarbetet att den gärna såg att dataskyddsfrågorna reglerades i direktivform, en uppfattning som Sveriges riksdag delade och även kommunicerade till Europeiska unionen. Även i fråga om en "AI Act" så föreslår kommissionen att det ska vara i form av förordning och inte direktiv som rättsakten utformas. Förordningen är i sin konstruktion mindre flexibel än direktivet. Den senare är bindande på de mål som ska uppnås och sättet på vilket det görs är upp till medlemsstaten att bestämma. Förordningen blir bindande och tillämplig som den är utformad vid den tidpunkt som anges i förordningen.

Trots att det är en förordning så är tanken att den ska börja tillämpas först två år efter ikraftträdande (artikel 85). Då direktiv normalt sett har en implementeringstid kan vi i detta fall se att också förordningen ges ett slags *implementeringstid*. Vidare kan vi se att förordningen innehåller mer eller mindre starka artiklar; utrymme lämnas i vissa frågor till att medlemsstaterna får bestämma hur en viss artikel ska uppnås. Detta tillvägagångssätt liknar det som presenterades i slutversionen av den allmänna dataskyddsförordningen. Uppsala universitet uppmanar till vaksamhet i hur utformningen av de individuella artiklarna ter sig under den kommande lagstiftningsprocessen. En vaksamhet därvidlag kan ge möjlighet att påverka innehållet i förordningen men också hur själva implementeringen av förordningen går till. Detta blir särskilt viktigt då andra aktörer än de som hör till offentlig sektor involveras i förordningen.

Som *rättslig grund* till förordningen anges artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) och i vissa fall artikel 16 FEUF. Den förra tar sikte på att EU ska ha rätt att anta regler som harmoniserar regelverket i syfte att förverkliga den inre marknaden. Den senare tar särskilt sikte på skyddet för personlig integritet då den slår fast att var och en har rätt till skydd för de personuppgifter som rör honom eller henne. För att förverkliga artikel 16 FEUF har EU rätt att anta bestämmelser. Valet av rättslig grund har betydelse för vilket lagstiftningsförfarande som blir aktuellt. Den rättsliga grunden måste vara korrekt för att lagstiftningsakten ska vara giltig och tåla domstolsprövning. I valet av rättslig grund görs också ett val vad gäller vilka intressen man menar är väsentliga för

UPPSALA
UNIVERSITET

förverkligandet av rättsakten. I fråga om dataskyddsförordningen är det just artikel 16 FEUF som är rättslig grund. Att i den nu föreslagna förordningen ange flera rättsliga grunder kan leda till otydlighet. För mottagaren av förordningen kan det vara svårt att förstå vilken rättslig grund eller vilka intressen det är som är viktigast i olika situationer. Å andra sidan kan vi konstatera att detta nuförtiden har blivit allt vanligare och att EU-domstolen hanterar det generöst och pragmatiskt även i rättsprocesser. Vårt att notera är att artikel 16 FEUF anges som *lex specialis* i ingressens skäl 23, vilket innebär att då det handlar om personuppgifter kommer den att få försteg framför artikel 114 FEUF. Hur det ska hanteras rent praktiskt följer dock inte i klartext av förordningen.

För själva lagstiftningsprodukten blir också *definitionen* av AI viktig. Uppsala universitet noterar att det finns olika definitioner som används i olika regleringssammanhang. I olika expertgrupper används andra definitioner. Det gäller till exempel EU:s egen "high level expert group". Vidare förs en annan definition fram inom ramen för OECD:s arbete. Användandet av olika definitioner är olyckligt när det är en reglering man skapar som är just beroende av att det finns en definition av en viss teknik. Frågan är hur pass omfattande denna definition är, vilka slags tekniker som kan sägas ingå, hur den förhåller sig till dataprogram och vad som krävs för att algoritmer ska kunna inkluderas i det som anses vara artificiell intelligens. En alltför teknikberoende regleringsprodukt kan leda till att man konstruerar tekniker som inte träffas av eller omfattas av regleringen. En närliggande konsekvens är att aktörer kan söka kringgå förordningens regler genom att, så att säga, utdefiniera sig från förordningens tillämpningsområde med dess angivna definitioner.

Till förordningen är fogat ett antal bilagor. Deras funktion är inte helt klarlagd i förordningen och behöver förtydligas. Innehållet kan delvis tolkas som att det står i strid med artiklarna i förordningen och skapar tolkningsproblem av artiklarna, då det t.ex. inte står klart om bilagorna är uttömmande i sina förklaringar av de olika artiklarna eller om ytterligare tolkningsutrymme finns.

Kommissionen lyfter särskilt "regulatory fitness" som en parameter man sökt att arbeta utifrån. Tydliga definitioner, klara kopplingar och förklaringar om hur angränsande regelverk ska hanteras är exempel på hur vi kan bedöma god lagstiftning. Här vill dock Uppsala universitet framhålla att det faktum att det är en teknik under ständig utveckling man önskar lagstifta om gör

UPPSALA
UNIVERSITET

regleringen svår att upprätthålla konsekvent över tid. Den indelning i olika AI-system som förordningen utgår från – AI-system med hög risk respektive AI-system med låg risk – är inte heller så enkel som det vill framställas, varken med befintlig teknik eller framtida teknik på området. Den valda regleringstekniken i förordningen, med ett regelverk som endast omfattar AI-system med hög risk och frivillighet för alla leverantörer av övrig AI-teknik att istället följa uppförandekoder, skapar ett behov av ytterligare klargöranden kring dels denna indelning, dels hur redan befintlig lagstiftning kan och ska anpassas i enlighet med förordningen. De kostnadsmässiga konsekvenserna för utvecklare av AI-system som bedöms utgöra system med hög risk är avsevärda i förhållande till lågrisksystem, vilket kan påverka innovation och utveckling av AI-system som kan betraktas som högrisksystem, samtidigt som de senare kan ha stor samhällslig nytta. Uppsala universitet vill lyfta frågan om det hade varit möjligt och lämpligt att istället utforma ett förslag som utgick ifrån att rättsakten skulle lagstifta om en funktionalitet som kanske skulle vara mer hållbar över tid. Utifrån nu föreslagna förordning går det inte att se om sådana överväganden gjorts.

Uppsala universitet önskar framhålla att med tanke på att unionens grundläggande värden och grundläggande fri- och rättigheter framhålls som centrala i syftet med förordningen, så är det konstigt att dessa inte presenteras mer utförligt och integreras genomgående i produkten. Vidare bör god lagstiftning inom EU förhålla sig till att de grundläggande principerna om subsidiaritet och proportionalitet (artikel 5 fördraget om Europeiska unionen) respekteras. Kommissionen berör dessa endast flyktigt. Uppsala universitet menar att subsidiariteten i denna reglering går att ifrågasätta, i varje fall bör det ytterligare förklaras varför det är på unionsnivå som det är bättre att lagstifta om AI när det redan finns såväl nationell och unionsrättslig lagstiftning som i praktiken berör AI. Vidare bör det proportionerliga i förslaget utvecklas ytterligare; det finns anledning att anta att samma resultat hade kunnat uppnås med mindre ingripande medel än en förordning som är utformad på det sätt förslaget är.

Närmare om risk och AI

I förslaget till ny förordning rankas AI-system efter en metod som anger hur pass mycket risk för negativa effekter ett visst system anses medföra. De som bedöms ha en oacceptabelt hög risknivå förbjuds helt. Det handlar t.ex. om AI-system som genom olika funktioner, för att väsentligt snedvrider beteenden

UPPSALA
UNIVERSITET

hos personer, orsakar fysisk eller psykisk skada på personer eller som används till social profilering. Det finns också ett förbud mot AI-system som identifierar personer på distans i realtid på offentliga platser i brottsbekämpande syften där identifieringen baseras på biometriska uppgifter. Detta förbud är emellertid inte absolut utan undantag kan medges i vissa exemplifierade situationer och under vissa förutsättningar kring beslutsfattandet av sådant undantagstillstånd. I denna del av förordningen kan Uppsala universitet se tillämpningssvårigheter och betydande avvägningsproblem mellan individers rätt till skydd för personlig integritet och de brottsbekämpande insatserna som motiverar undantag från förbudet i artikel 5. Ett detaljexempel på ett potentiellt problem är tillåtandet i artikel 5.1(d)i) av målinriktad sökning efter specifika potentiella brottsoffer, då det kan vara svårt att avgöra på förhand om en eftersökt person är brottsoffer, gärningsperson eller en oberoende individ.

Klassificeringen av AI-system med högrisk utgår dels från en bilaga med angivande av harmoniserad unionslagstiftning på en rad områden (bilaga II), dels AI-system som anges i en separat bilaga III. Det handlar om harmoniserad lagstiftning rörande maskiner, leksaker, hissar, medicintekniska produkter och olika transportmedel m.m. Bilaga III anger en rad områden där AI-system används, och som innebär att AI-systemet anses ha hög risk. Det rör t.ex. biometrisk identifiering och kategorisering av fysiska personer, förvaltning och drift av infrastruktur, utbildning, sysselsättning, bidragssystem, kreditgivning, brottsbekämpning, rättsskipning och migrations- och asylärenden. Riskerna som avses ska avse skada på hälsa och säkerhet eller en risk för negativ inverkan på grundläggande rättigheter.

En generell invändning mot dessa definitioner och indelningen i olika riskkategorier är att det finns överlappningar och oklarheter i vilka system som träffas av de olika definitionerna eftersom definitionerna som sådana ger upphov till tolkningsproblem. De kompletteringar som lämnas i bilagorna är i vissa fall klargörande, men komplicerar även bilden då innehållet ibland synes komma i konflikt med artiklarnas formuleringar och ger upphov till tolkningsproblem.

De krav på som ställs på högrisksystem gäller bl.a. data, dokumentation och spårbarhet, tillhandahållande och transparens, mänsklig tillsyn och noggrannhet. Det finns anledning att påpeka att den materia som förslaget försöker reglera kan vara oerhört tekniskt komplicerad där det är svårt att, utanför utvecklararkretsen, tillgodogöra sig de data eller den

UPPSALA
UNIVERSITET

dokumentation som finns. Frågan är därför vilken betydelse tillhandahållande och transparens kan få. Därtill måste nämnas att det för utvecklare av AI-system också finns betydande intresse av att bevara sina företagshemligheter, ett intresse som också i högsta grad skyddas av befintlig EU-lagstiftning. Enligt förordningen ska det ökade transparenskravet inte påverka rätten till skydd av immateriell egendom på ett oproportionerligt sätt, eftersom det kommer begränsas till det minimum av information som krävs för att enskilda personer ska kunna utöva sin rätt till effektivt rättsmedel och till nödvändig transparens gentemot tillsyns- och kontrollmyndigheterna. Som redan nämnts är det svårt, för att inte säga omöjligt, för enskilda att kunna tolka den erhållna informationen och bedöma om den kan användas för att framställa krav mot relevant part, och om det går att bedöma vem relevant part är i förhållande till den enskilde. Det råder också viss oklarhet i hur företagsinformationen skyddas från obehörigt röjande vid utlämnande till enskilda. Likaså är det svårt att se hur förordningen säkerställer att tillsyns- och kontrollmyndigheter i praktiken kommer att kunna utöva tillsyn och kontroll givet komplexiteten i den materia som ska granskas. På detta område ser Uppsala universitet återigen att det kan uppstå potentiella konflikter mellan olika intressen och där avvägningen mellan dessa inte är tillfredsställande klarlagda i förordningen.

När det så gäller själva riskbedömningarna som dessa olika system utgår från så är det oklart hur prövningen ska ske för varje enskilt system; vilka riskfaktorer som ska tas i beaktande, hur allvarlig eller betydande risk som förutsätts för att det aktuella systemet ska inordnas under någon av de klasser som anges i bilagorna osv. Riskbaserade regleringar förekommer även på andra håll inom den europarättsliga lagstiftningen och har det gemensamt att det uppstår ett buffertavstånd mellan negativa effekter och en företeelse, där det råder osäkerhet kring hur stort detta avstånd är och var gränsen för tillåtlighet (eller när olika säkerhetsmekanismer måste involveras) passeras. Vid t.ex. finansiering av terrorism kan avståndet till den negativa effekten – terrorism – vara betydande i förhållande till en handling som består i insamling eller mottagande av pengar. Med hänsyn till vikten av skyddsintresset så har även handlingar som i sig framstår som helt oskyldiga och där risken kanske är mycket låg för att insamlandet eller mottagandet av pengar i slutändan faktiskt genererar ett terrordåd ändå kriminaliserats. Avvägningen mellan olika skyddsintressen ser dock något annorlunda ut i de fall av klassificering av olika AI-system som detta yttrande handlar om, men det är likafullt avvägningar som måste göras på ett transparent och förutsebart sätt där berörda

UPPSALA
UNIVERSITET

parter kan se hur deras verksamhet eller användande av olika AI-system kan innebära en sådan risk som träffas av förordningen. Avståndet mellan potentiell risk i ett AI-system för potentiell negativ effekt på vissa intressen och vad detta innebär för inordnandet av ett AI-system under de olika kategorierna är oklart, vilket kan medföra att förordningen snarare hämmar än gynnar innovation och utveckling och intressen för den inre marknaden.

Ett par särskilda områden

a) Myndighetsverksamhet

Förslaget om en ny förordning är generellt hållet; det handlar om generella, gränsöverskridande harmoniserande regler. Såväl offentlig förvaltning som privat verksamhet kommer att omfattas. Offentlig verksamhet är i sig oerhört omfattande och inbegriper många olika uppgifter, aktörer och områden. I förordningen lyfts inte den offentliga förvaltningen fram särskilt, men rättsväsendet och demokratiska processer ges som exempel på AI-system som är av hög risk (se också Appendix III).

Automatiserat beslutfattande används inte som term i förordningen. Men beslutfattande som grundar sig på algoritmer och ingår i offentliga tjänster blir de facto en del av förslaget. Frågan blir här om artikel 114 FEUF verkligen kan tjäna som rättslig grund för något som handlar om automatiserat beslutfattande i medlemsstaternas egna nationella förvaltning. Det går således att ställa sig frågan om EU alls har lagstiftningsbefogenhet i förhållande till medlemsstaternas myndighetsverksamhet, även om den skulle ske automatiserat. I ett längre perspektiv måste vi då också fråga huruvida omfattande informationsinsamling som har koppling till myndighetsutövning ytterst verkligen på grundval av denna förordning kan vara korrekt och hur ansvarsutkrävande och transparens i det sammanhanget ska bedömas och hanteras.

b) Forskning

Forskning lyfts inte särskilt upp i förslaget utan fokus läggs på de mer kommersiella sidorna av AI och dess utveckling. Forskning och innovation är dock starkt prioriterade av Europeiska unionen och forskningen i Europa idag är i stora delar beroende av fungerande AI-system. Betydelsen av AI i forskningen kommer inte att minska med tiden.

UPPSALA
UNIVERSITET

I och med det föreslagna regelverket kan AI-system förbjudas. Om förordningen inte gäller forskning, utan fokuserar på att hantera kommersialiseringen av AI så kanske inte forskningen påverkas. Detta är dock inte helt klart. Uppsala universitet vill framhålla att mycket av innovation i Europa idag bygger på forskning. Forskningen är ofta en del av processen som leder fram till kommersialisering. Samtida forskning som inkluderar AI utförs också i samverkan med aktörer bortom akademien. Förslaget väcker därför frågor och öppnar upp för ytterligare gränsdragningsproblem som bör hanteras under själva lagstiftningsarbetet. Det kan också uppstå situationer där AI system används i forskning och där dessa system en bit in i forskningsprocessen förklaras vara i strid med det föreslagna regelverket. Vad händer då med forskningsresultaten och forskningens legitimitet? Hur kan och bör forskningsfinansiärer uppfatta situationen? Vidare noterar Uppsala universitet att förslaget generellt riskerar att leda till en ännu större administrativ börda även för forskare.

c) En ny administrativ struktur

I förordningen föreslås en ny administrativ struktur med en European AI Board som ska utöva tillsyn och nationella behöriga myndigheter som ska bistå men också interagera och samverka med varandra. Förslaget har här stora likheter med den ordning som föreslogs och antogs i arbetet med den allmänna dataskyddsförordningen. I förordningen anges att den Europeiska AI-styrelsen kommer att vara underställd den Europeiska Dataskyddsstyrelsen när det gäller frågor som har bäring på skyddet av personuppgifter och personlig integritet. Förtydligandet är bra och viktigt; då dessa myndigheter kommer att ha påtaglig makt när det gäller förverkligandet av förordningen är det viktigt att denna maktutövning sker på ett förutsebart sätt och att de inte kan användas på ett sådant sätt att någon aktör vinner fördelar i förhållande till andra. Den nya administrativa strukturen är kraftfullt utformad och i kombination med de nya kraven på "risk assessment" och dokumentation så riskerar berörda aktörer att få en än större administrativ börda. Denna administration kommer dock att vara viktig att hantera nogsamt; den som bryter mot regelverket riskerar höga böter (upp till 6 % av årsomsättningen eller upp till 30 miljoner euro). För mindre företag kan detta komma att bli svårt att hantera i praktiken.

Avslutande ord

Lagstiftningsprocessen i EU tar tid och EU-kommissionens förslag är det första steget. Nu vidtar dialog med rådet och

UPPSALA
UNIVERSITET

Europaparlamentet som kommer att respondera på kommissionens förslag. Arbetet med att ta fram en dataskyddsförordning tog flera år, trots ett högt tempo i förhandlingarna. En hel del förändringar hann förhandlas fram under processen. När det gällde dataskyddsförordningen kom medlemsstaternas möjligheter att göra undantag och att anpassa förordningen mer flexibelt att utökas och likaså minskades kommissionens initialt stora makt att sätta de praktiska gränserna för hur förordningen skulle förverkligas. Det ligger i farans riktning att den politiska dialogen framöver kommer att leda till liknande resultat.

Att reglera frågor är ett viktigt sätt att styra och söka kontrollera. Med en så teknikberoende lagstiftningsprodukt riskerar syftet att förfelas. Genom att ändra en produkt så att den precis faller utanför förordningens tillämpningsområde kan också de skyddsmekanismer som här föreslås delvis till skydd för grundläggande fri- och rättigheter men framför allt för att värna grundläggande värden i EU faktiskt åsidosättas. Det vore olyckligt om en reglering som syftar till att stärka att AI används till goda ändamål leder till att allt färre vill vara med och bidra till det som utgör AI. Uppsala universitet menar att en tydligare koppling till rättstatsvärden, mänskliga och grundläggande fri- och rättigheter hade kunnat förtydliga och precisera förordningsförslaget samt göra det mer tillämpbart.

De överlappningar som synes finnas till annan lagstiftning på nationell och europarättslig nivå medför också att det uppkommer frågor kring rättslig grund för eventuella anspråk vid uppkomna skador. När det gäller ansvarsutkrävande enligt dataskyddsförordningen kan konstateras att det råder osäkerhet kring vilken rättslig grund som kan eller bör åberopas av enskilda vid felaktig databehandling. Den överlappning som finns mellan vissa delar av dataskyddsförordningen och nationell lagstiftning innebär t.ex. att en enskild kan söka utkräva ansvar och kompensation enligt flera regelverk, med olika processuella förutsättningar och olika ekonomiska utfall vid bifallande dom. Om nationell lagstiftning tillämpas istället för europarättslig lagstiftning kan frågan ställas om EU-rättens effektiva genomslag i medlemsstaterna ställs på ända. Förordningen skulle behöva klargöra hur sådan potentiell "liability shopping" ska hanteras på EU-nivå och nationell nivå.

Avslutningsvis önskar Uppsala universitet framhålla att nu gällande regelverk faktiskt reglerar AI i viss utsträckning. Detta skulle kunna analyseras och delvis reformeras, istället för att skapa en ny omfattande reglering som överlappar och

UPPSALA
UNIVERSITET

komplikerar användandet av gällande regler med bristande förutsebarhet som följd. Det finns en klar och betydande risk med för många regelverk som är tillämpliga samtidigt och för många lager av lagstiftning.